

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.45/2012/8. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. év május hó 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt **vádlott** ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Bíróság 2011. december 19. napján kihirdetett 30/29.B.1307/2011/12. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottat 296.708 (kettőszázkilencvenhatezer-hétszáznyolc) forint bűnügyi költség megfizetésére **kötelezi**.

A vádlott által 2010. október 16. napjától 2011. december 15. napjáig, valamint 2012. április 16. napjától 2012. május 9. napjáig előzetes fogvatartásban eltöltött időt számítja be a kiszabott szabadságvesztés időtartamába.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlottat kötelezi a másodfokú eljárásban felmerült 4.210 (négyezer-kettőszáztíz) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság a 2011. december 19. napján kihirdetett 30/29.B.1307/2011/12. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.166.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés d/ pontja szerint minősülő emberölés bűntettének kísérletében, ezért 5 évi fegyházbüntetésre és 5 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámította. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint kötelezte a vádlottat a felmerült 292.558,- Ft. bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson az ügyész súlyosítás érdekében, a vádlott irányának megjelölése nélkül, míg védője elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés érdekében fellebbezett.

Az ügyész előterjesztette fellebbezésének részletes írásbeli indokolását, amelyben indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a vádlottal szemben kiszabott büntetést a fegyházbüntetés tartamának felemelésével súlyosítsa.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.957/2011/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint az első fokú ítélet megalapozott, törvényes a vádlott cselekményének jogi minősítése is. Kifogásolta azonban, hogy az elsőfokú bíróság nem megfelelően súlyozta a bűnösségi körülményeket. Nem vette figyelembe a vádlott többszörösen büntetett előéletét, és azt, hogy csak a véletlennek köszönhető a legsúlyosabb eredmény elmaradása. Álláspontja szerint nem indokolt a büntetés kiszabásakor az enyhítő szakasz kimerítő alkalmazása és ezért a fegyházbüntetés súlyosítására, egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében az ügyészi fellebbezésben és a másodfokú ügyészi indítványban foglaltakat fenntartotta, indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a vádlott fegyházbüntetését súlyosítsa, egyebekben az első fokú ítéletet hagyja helyben. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság mérlegeléssel megállapított tényállása megalapozott, a bíróság kellően megindokolta, hogy miért nem fogadta el a vádlott tárgyaláson fenntartott védekezését, és miért a szakértői véleményre alapozta az ítélet tényállásának megállapításait. A vádlott ugyanis az eljárás korai szakaszában beismerte a bűncselekmény elkövetését, később azonban e vallomását visszavonta és gondatlanságra hivatkozott. A vádlott bűnösségével összefüggésben utalt arra, hogy vádlott teljesen közömbös volt a sértett sorsával kapcsolatban, amikor már javában égett az épület. Védekezését azonban, mely szerint nem szándékosan okozta a tüzet, a szakértői vélemények, különösen a tűzeseti szakértő véleménye cáfolta. Álláspontja szerint a büntetés kiszabása nem tükrözi a cselekmény súlyát. A cselekmény kísérleti szakban maradása ellenére sem indokolt a törvényi minimumban meghatározni a büntetés mértékét. Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy a vádlott többszörösen büntetett személy, hogy a terhére megállapított bűncselekményt egy ellene folyó másik büntetőeljárás hatálya alatt követte el. Indítványozta ezért a büntetési célok elérése érdekében a vádlottal szemben kiszabott fegyházbüntetés súlyosítását.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését módosítással tartotta fenn. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlotti védekezést fogadja el, nevezetesen azt, hogy a vádlott az ágya melletti gyertyát gyújtotta meg és az felborulva véletlenül okozott tüzet. Véleménye szerint nem életszerű magatartás, hogy valaki azért, hogy egy másik személyen bosszút álljon, vagy revansot vegyen, a saját holmiját gyújtja fel. Az általa indítványozott tényállás mellett enyhébben minősülő bűncselekmény megállapítására, és enyhébb büntetés kiszabására látott lehetőséget. Másodsorban

arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetést enyhítse, ha erre nem látna lehetőséget, akkor legalább azt ne súlyosítsa. Ennek indokaként arra hivatkozott, hogy a vádlott megbánta a cselekményét, és a sértettől bocsánatot kért, aki megbocsátott neki.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem akart ártani a sértettnek, csak részegsége miatt követte el a bűncselekményt.

Az ügyész, a vádlott és a védő által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jelen ügy tárgyalása során a Be. 554/B. § gc/ pontjában írt kiemelt jelentőségű ügyben járt el, figyelemmel arra, hogy a 2011. évi LXXXIX. tv. 2011. július 13-án hatályba lépett, amely a kiemelt ügyek eljárási szabályait a Be. rendelkezései közé iktatta. Az elsőfokú bíróság azonban a Be. 554/M. § és 554/N. §-aiban előírt kérdezési sorrendet nem tartotta be, hanem az általános szabályok szerint hallgatta ki a vádlottat és a tanúkat. Megállapítható azonban az is, hogy ezzel csupán olyan un. relatív szabálysértést követett el, amely nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására, illetőleg a bűnösség megállapítására, ezért az nem jelentett olyan, a Be.375.§ (1) bekezdésében írt eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezetett volna. Az elsőfokú bíróság az egyéb eljárási szabályokat betartotta, teljesítette törvényben előírt oktatási kötelezettségét és a tárgyalás folytonosságára vonatkozó szabályokat is.

A vádlottnak és védőjének a tényállás megállapítását támadó felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a cselekmény elkövetését követően kb. 7 órával teljes körű beismerő vallomást tett, mely vallomás azt tartalmazta, hogy ő szándékosan gyújtotta meg a matracon lévő plédet, és tisztában volt azzal, hogy a sértett az így keletkezett tűzben megéghet, meghalhat. Ugyanezen vallomása tartalmazta azt is, hogy a nap folyamán kb. 6 liter bort ivott. Az eljárás későbbi szakaszaiban írásban tett nyilatkozatai során, valamint a tárgyaláson történő kihallgatása során már az általa meggyújtott gyertya véletlenszerű felborulására, és így gondatlan elkövetésre hivatkozott.

A vádlott első vallomása felhasználhatóságának vizsgálata kapcsán megállapítható, hogy őt ittassága miatt az elkövetés napján még a kihallgatását megelőzően, vérvételre előállították, és a vér levétele meg is történt. A vérvétel eredménye azonban nem szerepel az iratok között. Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott a vádlottnak a bűncselekmény elkövetését követő 3. napon a kényszerintézkedés tárgyában megtartott ülésen tett nyilatkozatára, amelyben fenntartotta az első gyanúsítottként tett vallomásában előadottakat, amelyben elismerte, hogy szándékosan gyújtotta a tüzet. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság,

amikor a vádlottnak ezen beismerő vallomását fogadta el a tényállás alapjául, hiszen ezt támasztották alá az ügy objektívnek tekinthető bizonyítékai is. E körben helyesen hivatkozott a tűzeseti szakértő véleményére, illetve az annak alapjául szolgáló helyszíni szemle jegyzőkönyv megállapításaira, a helyszínelés során készített fényképekre, továbbá a tűzvizsgálati iratok megállapításaira. A Fővárosi Bíróság logikus meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlottnak a módosított vallomásaiban foglalt védekezését fogadta el, miért zárta ki azt a lehetőséget, hogy egy véletlenül felborult gyertya okozta a tűzesetet.

Az elsőfokú ítélet kihirdetését követően az elsőfokú bírósághoz érkezett iratok alapján a Fővárosi Ítéltábla a vádlott személyi körülményeit a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontja alapján annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2011. december 14. napján kelt és 2011. december 15. napján jogerőre emelkedett 25.B.XVIII.34.306/2011/12. számú ítéletével folytatólagosan elkövetett lopás vétsége miatt 6 hónapi fogházbüntetésre, és 1 évi közügyektől eltiltásra ítélte. E büntetését 2011. december 16. napjától 2012. április 16. napjáig töltötte.”

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített tényállás már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésben írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata alapjául elfogadta. A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlott és védője új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak, konkrét megalapozatlansági okot nem jelöltek meg, így a bizonyítékok újra értékelésére, a tényállás átmérlegelésére, és ezen keresztül eltérő tényállás megállapítására irányuló fellebbezésük eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a Fővárosi Bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen minősítette cselekményét a Btk.166.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés d/ pontja szerint minősülő különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette kísérletének.

A vádlott ittas állapotban valósította meg a terhére rótt bűncselekményt. A Legfelsőbb Bíróság III. számú Büntető Elvi Döntése értelmezi az ittas vagy bódult állapotban elkövetett bűncselekményekért való felelősséget. E szerint, ha az elkövető a cselekményt önhibából eredő, ittas vagy bódult állapotban követi el, cselekménye annak tárgyi oldalához képest minősülhet szándékosnak vagy gondatlannak. Az irányadó tényállás szerint a vádlott szándékosan idézte elő a tüzet. A továbbiakban cselekménye tárgyi oldalából kell következtetést levonni arra, hogy szándéka átfogta-e az esetleges halálos eredmény bekövetkezését, kívánta-e, vagy belenyugodott abba, hogy a sértett tűzhalált szenvedjen.

Miként arra a bíróság korábban utalt, az elsőfokú bíróság helyesen zárta ki, hogy a vádlott a tüzet véletlenül okozta volna. Megállapítható a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, hogy ő gyújtotta meg azokat az éghető anyagokat, amelyről a tűz továbbterjedt. Megállapítható az is, hogy a vádlott tisztában volt azzal, hogy a sértett egy olyan szobában alszik, amelynek ablaka ráccsal le van zárva, ezért menekülési lehetősége a felé terjedő tűz esetén kizárt. Ő gyújtotta a tüzet, ő indította el az ok folyamatot, fel kellett ismernie, hogy cselekménye a sértett halálához vezethet. A halálos eredmény tekintetében - figyelemmel az általa tanúsított magatartásra, a sértettel való konfliktusára és a helyszínen tett kijelentéseire - közömbös volt. Előre látta tehát a halálos eredmény bekövetkezésének lehetőségét és abba belenyugodott. Figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság 15. számú irányelvében meghatározottakra is, a cselekmény tárgyi oldalán fellelhető körülményekből tehát az a következtetés vonható le, hogy a vádlott eshetőleg szándékkal valósította meg az emberölés bűntettének kísérletét.

Köztudott, hogy a tűzhalál az átlagot meghaladó szenvedéssel jár, ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott tudata átfogta a bűncselekmény minősítő körülményét is, helyesen hivatkozott e körben az irányadó bírói gyakorlatra, amely megjelenik a BH 2004/347. számú eseti döntésben. Az előzőekre figyelemmel tehát az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott élet elleni bűncselekményét, a másodfokú bíróság mindenben egyetértett jogi okfejtésével.

Sem az ügyésznek a súlyosításra, sem a vádlott és védőjének az enyhítésre irányuló fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő- és súlyosító körülményeket, és nem tévedett, amikor különösen a cselekmény távoli kísérleti stádiumban maradására az eshetőleg szándékkal történő elkövetésre és a sértetti megbocsátásra figyelemmel, a vádlottal szemben a Btk. 87. § (2) bekezdés a/ pontja alkalmazásával 5 évi fegyházbüntetést szabott ki. Figyelemmel volt arra is, hogy a sértett a cselekmény kapcsán sérülést, vagy egészségkárosodást nem szenvedett el, így nem eltúlzottan enyhe a Btk. 87. § (2) bekezdés a/ pontjának kimerítő alkalmazásával kiszabott szabadságvesztés büntetés. A vádlott előéletére és a cselekmény jellegére figyelemmel az elsőfokú bíróság indokoltan tiltotta őt el a közügyek gyakorlásától a szabadságvesztéssel arányos tartamban. A Fővárosi Bíróság által kiszabott büntetés megfelel a Btk. 37. §-ban írt büntetési céloknak, így a büntetés enyhítésére sem pedig annak súlyosításra irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

Az első fokú ítélet kihirdetését megelőzően a vádlottat 2011. december 15. napján más ügyben jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélték, ezért a jelen ügyben elrendelt előzetes letartóztatását megszakították. E büntetését 2011. december 15. napjától 2012. április 16. napjáig töltötte. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlott által 2010. október 16. napjától 2011. december 15. napjáig, valamint a 2012. április 16. napjától 2012. május 9. napjáig

előzetes fogvatartásban töltött időt számította be a szabadságvesztés tartamába a Btk. 99. §-a alapján.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett a bűnügyi költség teljes összegéről, ezen belül egy védői díjról, ezért az első fokú ítélet ezzel kapcsolatos rendelkezését megváltoztatva a vádlottat az első fokú ítélet meghozataláig felmerült 296.708,- Ft. bűnügyi költség megfizetésére kötelezte a Be. 338. § (1) bekezdése alapján.

A Fővárosi Bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a vádlottat kötelezte a másodfokú eljárásban kirendelt védő díjaként felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 338. § (1) bekezdése alapján.

A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2012. május 9. napján

Dr. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László s.k.
előadó bíró

Dr. Vincze Piroska s.k.
szavazó bíró

A Fővárosi Bíróság ítélete - a rendelkező részben írt változtatással - jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2012. május 9. napján

Dr. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
Horváth Judit
tisztviselő